

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 101 Екологія

Освітня програма –

Рік навчання 2 , семестр 3

Форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

Лектор курсу

Контактна інформація

лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Павлюк Сергій Дмитрович

pavluksd@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2641>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни формує знання з фундаментальних та прикладних аспектів екологічної безпеки довкілля, уміння і навички з використання методів та методик оцінки впливу на навколишнє середовище, визначення ризиків виникнення надзвичайних ситуацій, обробки, аналізу, систематизації та узагальнення інформації.

Головними практичними принципами забезпечення екологічної безпеки є дотриманих встановлених державою та органами влади допустимих рівнів впливу на людину та природне середовище; здійснення екологічного обґрунтованого раціонального природокористування; своєчасне виявлення, відновлення порушених екологічних систем і природних комплексів; розроблення комплексних показників оцінювання екологічної безпеки акваторій і територій та її прогнозування, виявлення зон екологічної кризи, лиха, катастрофи.

Набуття компетентностей (відповідно до затвердженої Освітньо-професійної програми за спеціальністю 101 «Екологія»):

1. Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

2. Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК7 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

3. Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК11. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.

ФК12. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4. Застосовувати принципи управління, на яких базується система екологічної, біологічної та радіаційної безпеки.

ПРН9. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
III семестр				
Здача всіх практичних робіт та виконання самостійних робіт відбувається у тому числі на платформі eLearn				
Модуль 1. Екологічна ситуація та її оцінка				
Тема 1. Вступ. Основні поняття та визначення екологічної безпеки	2/2	Знати історію становлення поняття екобезпека, категорії та принципи, критерії та ознаки екологічної безпеки. Розуміти головні екологічні закони	Здача практичної роботи	10
Тема 2. Аналіз ризику	4/4	Знати що таке ризик, його екологічні аспекти. Вміти ідентифікувати фактори ризику, управляти ризиком, розраховувати можливий ризик виникнення надзвичайних ситуацій	Здача практичної роботи Виконання самостійної роботи	20
Тема 3. Екологічна безпека територій в умовах надзвичайних ситуацій	4/4	Знати поняття, характеристику та класифікацію НС, зони екологічної катастрофи та зони підвищеної екологічної небезпеки, стихійне лихо. Вміти правильно себе вести в умовах НС	Здача практичної роботи	10
Тема 4. Радіаційна та ядерна безпека як складова екологічної безпеки територій і акваторій	4/2	Знати загальний Стан радіаційного забруднення НС України, джерела іонізуючого випромінювання, Поняття зони відчуження, зони обов'язкового відселення, вимоги екологічної безпеки при використанні ядерної енергії	Здача практичної роботи	10
Тема 5. Екологічне нормування	2/4	Знати критерії екстремального забруднення НПС, стратегію впровадження екологічного нормування. Вміти на практиці застосовувати санітарно-гігієнічні нормативи	Здача практичної роботи	10
Тема 6. Механізм правового забезпечення екологічної	2/6	Знати механізм правового забезпечення, види державно-правових заходів екологічної	Здача практичної роботи	10

безпеки в Україні		безпеки та їх суть		
Модульна робота 1		Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тем, які включені до модуля №1	Виконання тесту (30 тестових запитань)	30
Сума балів за Модуль №1				100
Модуль 2. Оцінка екологічної безпеки територій і акваторій України				
Тема 7. Екологічна безпека навколишнього середовища України	2/4	Володіти інформацією про забруднення НС, відчуження та деградацію земель, стан с/г угідь, процеси опустелювання і техногенної деградації земель України	Здача практичної роботи Виконання самостійної роботи	10 10
Тема 8. Екологічна безпека Карпат	2/2	Знати екологічну ситуацію Українських Карпат, наслідки екологічних порушень і природних катаклізмів. Вміти аналізувати ситуацію що склалася і знаходити вихід з екологічної кризи	Здача практичної роботи	10
Тема 9. Екологічна безпека гірничо-промислових територій і нафтогазопромислів	2/4	Знати екологічну ситуацію на гірничо- та нафтогазопромислах України, характеристику основних забруднювачів довкілля. Вміти застосовувати комплексний підхід до техногенно-порушених земель	Здача практичної роботи	10
Тема 10. Екологічна безпека басейну Дніпра та дніпровських водосховищ	2/4	Знати характеристику басейну Дніпра та його водосховищ, їх екологічні проблеми. Вміти знаходити шляхи виходу з кризової ситуації яка склалася на Дніпрі	Здача практичної роботи	10
Тема 11. Екологічна безпека малих річок України	2/4	Вміти аналізувати екологічну ситуацію фактичного стану малих річок України, знати як відбувається організація водоохоронних зон	Здача практичної роботи	10
Тема 12. Екологічна безпека акваторій Чорного і Азовського морів	2/5	Знати загальну екологічну ситуацію та проблеми забруднення Чорного та Азовського морів, чинники руйнування морських біоценозів. Розуміти потребу в	Здача практичної роботи	10

		розвитку природно-заповідних територій на морському узбережжі		
Модульна робота 2		Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тем, які включені до модуля №2	Виконання тесту (30 тестових запитань)	30
Сума балів за Модуль №2				100
Навчальна робота	30/45	середньозважене двох модулів помножене на 0,7		70
Екзамен		30% від загальної оцінки за курс		30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Всі лабораторні і самостійні роботи мають закінчуватися власним висновком, щодо отриманого результату. Списування під час модульних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Шмандій В.М., Клименко М.О., Голік Ю.С. Екологічна безпека: Підручник. – Херсон: Олді-плюс, 2019. – 366 с.
2. Екологічна безпека: навчальний посібник. Краснянський М.Ю. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. — 180 с.
3. Хилько М. І. Екологічна безпека України: Навчальний посібник / М. І. Хилько. – К., 2017. – 266 с.
4. Кузьмина В. А. Екологічна безпека: конспект лекцій. Одеса: Одеський державний екологічний університет, 2020. 124 с.
5. Полукаров Ю.О., Праховнік Н.А., Землянська О.В. Екологічна безпека та цивільний захист: конспект лекцій [Електронний ресурс]:– Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 184 с.
6. Мороз О.І., Петрушка І.М., Кузь О.Н. та ін. Екологічна безпека. Навчальний посібник – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 292 с.

7. Станкевич С. В. Екологічна безпека і контроль: навч. посіб. / С.В. Станкевич, Л.В. Головань, М.Ю. Станкевич; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2022. – 133 с.

8. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки: навчальний посібник – К.: ЦП «Компринт», 2019. – 238 с.